

Sygn. akt III AUa 970/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Małgorzata Węgrzynowska - Czajewska
Sędziowie:	SSA Jerzy Andrzejewski SSO del. Alicja Podlewska (spr.)
Protokolant:	Aleksandra Portaszkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2012 r. w Gdańsku

sprawy R. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 kwietnia 2012 r., sygn. akt VII U 356/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 970/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 grudnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił, na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227) ubezpieczonemu R. L. doliczenia do stażu ubezpieczeniowego przeszkolenia wojskowego w ramach czynnej służby wojskowej od 31 maja 1965 r. do 16 czerwca 1965 r. i od 16 czerwca 1967 r. do 29 lipca 1967 r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż przeszkolenie wojskowe wnioskodawca odbył w czasie nauki w Państwowej Szkole (...) i było ono objęte obowiązkowym planem nauki.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł wnioskodawca R. L., argumentując, iż okresy służby wojskowej wynikają z wpisu do książeczki wojskowej.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie przywołując argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2012r., wydanym w sprawie VII U 356/12, zmienił zaskarżoną decyzję i nakazał pozwanemu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., by zaliczył wnioskodawcy R. L. do stażu ubezpieczeniowego, jako składkowe, okresy odbywania przeszkolenia wojskowego od 31 maja 1965r. do 16 czerwca 1965r. i od 16 czerwca 1967r. do 29 lipca 1967r.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd I instancji oparł na następujących ustaleniach i rozważaniach.

Ubezpieczony R. L. urodzony (...) od 1 października 2003 r. ma ustalone prawo do emerytury. W dniu 21 listopada 2011 r. ubezpieczony złożył wniosek o doliczenie do stażu ubezpieczeniowego okresu służby wojskowej.

W latach 1964 do 1967 wnioskodawca był uczniem pomaturalnej Państwowej Szkoły (...) w S.. Dnia 10 czerwca uzyskał dyplom ukończenia tej placówki i tytuł technika nawigatora.

W okresach od 31 maja 1965 r. do 16 czerwca 1965 r. i od 16 czerwca 1967 r. do 29 lipca 1967 r. ubezpieczony odbywał przeszkolenie wojskowe odpowiednio w Jednostkach Wojskowych J.W. (...)i J.W. (...). Dnia 29 lipca 1967 r. uzyskał świadectwo ukończenia Wojskowego Szkolenia Studentów i został mianowany do stopnia mata i otrzymał tytuł podchorążego rezerwy.

Decyzją z dnia 12 grudnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.odmówił, na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227) ubezpieczonemu R. L.doliczenia do stażu ubezpieczeniowego przeszkolenia wojskowego w ramach czynnej służby wojskowej od 31 maja 1965 r. do 16 czerwca 1965 r. i od 16 czerwca 1967 r. do 29 lipca 1967 r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż przeszkolenie wojskowe wnioskodawca odbył w czasie nauki w Państwowej Szkole (...) i było ono objęte obowiązkowym planem nauki.

Stan faktyczny sprawy, w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia, Sąd I instancji ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy i aktach ubezpieczeniowych. Żadna ze stron postępowania nie kwestionowała ich prawdziwości i rzetelności, zatem brak było podstaw by odmówić im wiarygodności.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd I instancji zważył, że wywiedzione odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy sporne pozostawało czy okresy od 31 maja 1965 r. do 16 czerwca 1965 r. i od 16 czerwca 1967 r. do 29 lipca 1967 r. kiedy wnioskodawca odbywał przeszkolenie wojskowe w jednostkach wojskowych należy zaliczyć mu do stażu ubezpieczeniowego.

Zgodnie z treścią art. 6 ust 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227) okresami składkowymi są m.in. okresy czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub

okresy jej równorzędne albo okresy zastępczych form tej służby.

Obowiązująca w spornym okresie ustawa z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (t.j. Dz. U. z 1963 r., nr 20, poz. 108) w treści art. 43 ust. 1 pkt 2 jako formę wypełnienia powszechnego obowiązku służby wojskowej wskazywała m.in. wojskowe szkolenie studentów.

Wojskowe szkolenie studentów regulował Rozdział VI tej ustawy. Zgodnie z treścią art. 65 wojskowe szkolenie studentów obejmuje zajęcia wojskowe w ciągu roku szkolnego w ramach studium wojskowego szkoły wyższej oraz przeszkolenie wojskowe w jednostkach wojskowych w czasie wakacji (ust. 1). Zajęcia wojskowe w ramach studium wojskowego są obowiązkowymi przedmiotami nauki, objętymi planami studiów i programami nauczania szkoły wyższej (ust. 2). Przeszkolenie wojskowe w jednostkach wojskowych nie może trwać dłużej niż 45 dni w roku,

zaś łączny czas przeszkolenia w całym okresie wojskowego szkolenia studentów nie może przekraczać 60 dni (ust. 3). Z kolei art. 66 stanowił, że Studenci powołani do odbycia przeszkolenia wojskowego są żołnierzami w czynnej służbie wojskowej od dnia wcielenia do jednostki wojskowej do dnia zwolnienia z tej jednostki (ust.1). Do studentów powoływanych do odbycia przeszkolenia wojskowego stosuje się przepisy dotyczące żołnierzy rezerwy powołanych na ćwiczenia wojskowe, z wyjątkiem art. 78 ust. 2). Po odbyciu przeszkolenia wojskowego w jednostce wojskowej przed ukończeniem szkolenia w ramach studium wojskowego studenci zostają zwolnieni z czynnej służby wojskowej bez przeniesienia do rezerwy (ust. 3).

Sąd I instancji podkreślił, że cytowany art. 65 wyróżnia dwie kategorie składające się na pojęcie „wojskowego szkolenia studentów”. Pierwszą z nich stanowią „zajęcia wojskowe” w ramach studium wojskowego, które są obowiązkowymi przedmiotami nauki (ust. 2 art. 65), zaś drugą „przeszkolenie wojskowe w jednostkach wojskowych” (ust. 3 art. 65). Studenci powołani do odbycia tego przeszkolenia są żołnierzami w czynnej służbie wojskowej od dnia wcielenia do dnia zwolnienia z jednostki.

W latach 1965 - 1967 wnioskodawca był uczniem pomaturalnej Państwowej Szkoły (...) w S..

Zgodnie z treścią § 1 ust. 1 i 2 uchwały 113 Rady Ministrów z dnia 27 marca 1963 r. w sprawie wojskowego szkolenia uczniów Szkoły (...) i Szkoły (...) w S.(MP 1963, nr 28, poz. 142) w Szkole (...) i Szkole (...) w S.wprowadza się wojskowe szkolenie uczniów, które prowadzi się na zasadach ustalonych w uchwale nr 202. W § 1 ust. 2 uchwała nr 202 Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 1960 r. w sprawie wojskowego szkolenia uczniów Szkoły (...) i Szkoły (...) w G.(MP 1960, nr 55, poz. 263) stanowi, że wojskowe szkolenie uczniów prowadzi się na zasadach ustalonych dla studium wojskowego szkół wyższych. Czas trwania szkolenia wojskowego oraz roczny wymiar godzin programowych nie może być niższy od obowiązującego w studiach wojskowych szkół wyższych.

Mając na uwadze przywołane wyżej regulacje wskazać należało, iż wnioskodawca w spornym okresie jako słuchacz pomaturalnej Państwowej Szkoły (...) w S.podlegał wojskowemu szkoleniu uczniów. Odbywało się ono na zasadach ustalonych dla studium wojskowego szkół wyższych (stosownie do treści przywołanych wyżej uchwał 113 i 202 Rady Ministrów).

Wnioskodawca odbywał w okresach od 31 maja 1965 r. do 16 czerwca 1965 r. i od 16 czerwca 1967 r. do 29 lipca 1967 r. przeszkolenie wojskowe odpowiednio w Jednostkach Wojskowych J.W. (...)i J.W. (...). Dnia 29 lipca 1967 r. uzyskał świadectwo ukończenia Wojskowego Szkolenia Studentów, został mianowany do stopnia mata i otrzymał tytuł podchorążego rezerwy. Takie są zapisy w książeczce wojskowej i świadectwie ukończenia wojskowego szkolenia studentów z dnia 29 lipca 1967 r., które kwalifikuje się zgodnie z brzmieniem art. 65 ust. 1 i 3 oraz art. 66 przywołanej wyżej ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym jako przeszkolenia wojskowe, a studentów powołanych do jego odbycia uważa się za żołnierzy w czynnej służbie wojskowej. W tym stanie rzeczy sporne okresy należało uwzględnić ubezpieczonemu do okresu ubezpieczeniowego (sprawa o analogicznym stanie faktycznym była przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w wyroku z dnia 12 maja 2011 r. II BU 12/10).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc w zw. z przywołanymi wyżej przepisami zmienił zaskarżoną decyzję jak w wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany organ rentowy zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie przepisu art. 6ust 1 i ust. 1 pkt 4 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W oparciu o powyższy zarzut apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że wnioskodawca podjął naukę w Państwowej Szkole (...) w S.w 1964 r. Był uczniem szkoły pomaturalnej i w czasie nauki podlegał wojskowemu szkoleniu uczniów. Szkolenie wojskowe, odbywane przez

Ubezpieczonego było obowiązkowe, ale słuchacze nie odbywali służby czynnej w myśl art. 43 ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz U1963 Nr 20, poz. 108).

W ocenie pozwanego brak jest zatem podstaw do doliczenia do stażu ubezpieczeniowego okresu od 31.05.1965 - 16.06.1965 i od 16.06.1967 - 29.07.1967 , bowiem nie stanowiły on okresu czynnej służby wojskowej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna nie zawiera bowiem zarzutów skutkujących zmianą lub uchynieniem zaskarżonego wyroku.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy wyjaśnił w toku przeprowadzonego postępowania wszystkie istotne okoliczności mające wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy. Przeprowadził także wystarczające dla rozstrzygnięcia sprawy postępowanie dowodowe, które ocenił zgodnie z treścią art. 233 § 1 k.p.c., nie przekraczając granic swobodnej oceny dowodów, zakreślonych wyżej wskazanym przepisem.

Podkreślić należy, iż wobec bezsporności okoliczności faktycznych istota sporu w niniejszej sprawie sprowadza się do oceny prawnej.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ocenę prawną, jakiej dokonał Sąd I instancji, uznaje ją za wyczerpującą, a tym samym nie ma potrzeby powtarzać w całości trafnego wyводу prawnego /por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2006 r., IV CK 380/05; z dnia 16 lutego 2005 r., IV CK 526/04/.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż wnioskodawca naukę w Państwowej Szkole (...) w S.odbywał w latach 1964-1967. Poza sporem pozostaje, że Państwowa Szkoła (...) w S.nie posiadała statusu szkoły wyższej w całym okresie, kiedy wnioskodawca pobierał w niej naukę, albowiem dopiero na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1968 r. (Dz. U. 1968 r. Nr 34 poz. 230) przekształcono ją w Wyższą Szkołę (...).

Pomimo dokonanej zmiany, nie uległy modyfikacji przeprowadzane w ramach nauki szkolenia wojskowe, oparte na takich zasadach, jak ustalone dla studium wojskowego szkół wyższych, co wynikało z § 1 uchwały nr 113 Rady Ministrów z 27 marca 1963r. w sprawie wojskowego szkolenia uczniów Szkoły (...) w S.(M.P. 1963 r. Nr 28 poz. 142) w zw. z § 1 uchwały Nr 202 Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 1960 r. w sprawie wojskowego szkolenia uczniów Szkoły (...) i Szkoły (...) w G.(M. P. 1960 r. Nr 55 poz. 263). Nie ulega przy tym wątpliwości, że ubezpieczony w spornych okresach nie był studentem a uczniem szkoły pomaturalnej, co wykluczało ich zakwalifikowanie jako okresów nieskładkowych w oparciu o art. 7 pkt 9 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., nr 153, poz. 1227 ze zm. – dalej: „ustawa”).

Spór natomiast w przedmiotowej sprawie sprowadzał się od ustalenia, czy okres odbywania przez R. L.przeszkolenia wojskowego w Państwowej Szkole (...) w S.w spornych okresach może zostać zaliczony do okresów składkowych, o których mowa w art. 6 ust 1 pkt 4 ustawy.

Stosownie do art. 6 ust 1 pkt 4 ustawy emerytalnej okresem składkowym jest m.in. okres czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim. Jak prawidłowo ustalił Sad Okręgowy, stosownie do przepisów ustawy z dnia 30 stycznia 1959r. o powszechnym obowiązku wojskowym - art. 66 ust. 1 i art. 71 w związku z § 1 uchwały nr 202 Rady Ministrów z 28 czerwca 1960r. w sprawie wojskowego szkolenia uczniów Szkoły (...) i Szkoły (...) w G.(M. P. 1960 r. Nr 55 poz. 263) i § 1 uchwały nr 113 Rady Ministrów z 27 marca 1963r. w sprawie wojskowego szkolenia uczniów Szkoły (...) i Szkoły (...) w S.(M.P. 1963 r. Nr 28 poz. 142), ubezpieczony jako uczeń szkoły Morskiej w S.w okresie przeszkolenia wojskowego w jednostce wojskowej był żołnierzem czynnej służby wojskowej (art. 43 ust 2 ustawy). W wykonaniu upoważnienia ustawowego słuchacze tej szkoły byli bowiem objęci wojskowym szkoleniem na zasadach ustalonych dla studium wojskowego szkół wyższych, z nie niższym czasem jego trwania od obowiązującego w studiach wojskowych szkół wyższych.

Mając na uwadze omówiony powyżej stan prawny Sąd Apelacyjny przyjął, że skoro słuchacze Państwowej Szkoły (...) w S., w okresie, kiedy nie posiadała ona statusu szkoły wyższej, objęci byli - w wykonaniu upoważnienia ustawowego

- wojskowym szkoleniem na zasadach ustalonych dla studium wojskowego szkół wyższych, z nie niższym czasem jego trwania od obowiązującego w studiach wojskowych szkół wyższych, to uwzględnieniu w stażu ubezpieczeniowym absolwenta podlega okres jego przeszkolenia wojskowego w jednostkach wojskowych w ramach wojskowego szkolenia uczniów, z tej racji, że przeszkolenie wojskowe w jednostkach wojskowych stanowi i stanowiło czynną służbę wojskową w Wojsku Polskim.

Zważywszy więc na obowiązujące w okresie objętym sporem uregulowania prawne okres odbywania przez wnioskodawcę przeszkolenia wojskowego w Jednostce Wojskowej w spornym okresie podlega zaliczeniu do jego stażu ubezpieczeniowego jako składkowy z tej racji, iż jest to okres czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Tożsame stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 21 lutego 2012 r. (III AUa 1204/11, POSAG 2012/3/77-83) oraz Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 12 grudnia 2006r. (III AUa 668/2006, Lex Polonica 418236), które to stanowisko Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę w całej rozciągłości podziela i przyjmuje za własne.

Mając na uwadze powyższe, dzieląc stanowisko Sądu I instancji i uznając apelację pozwanego za bezprzedmiotową, Sąd Apelacyjny, na mocy art. 385 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.